

Dosarul nr. 3ra-1080/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: I.Barbacaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, E.Palanciuc, V.Negru)

Î N C H E I E R E

25 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Pruteanu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea refuzului și obligarea recalculării pensiei,

împotriva deciziei din 16 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 31 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La data de 17 mai 2019 Leonid Pruteanu a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea refuzului și obligarea recalculării pensiei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că a activat în cadrul organelor afacerilor interne pînă la data de 18 aprilie 2008, după care a obținut calitatea de pensionar pe linia Ministerului Afacerilor Interne.

Din considerentul că vechimea în muncă i s-a calculat fără avantaje și având în vedere că la 24 aprilie 2018 Inspectoratul de Poliție Hîncești a Inspectoratului General al Poliției a eliberat confirmarea nr. 68, potrivit căreia vechimea în muncă a reclamantului a fost recalculată cu avantaje, la 4 aprilie 2019, reclamantul cu tot pachetul de documente s-a adresat pârâtei Casa Națională de Asigurări Sociale cu cerere prealabilă, prin care a solicitat recalcularea și includerea în vechimea în muncă a perioadelor în care a lucrat cu avantaje și anume:

- de la 27 ianuarie 1992 pînă la 1 mai 1992; de la 10 mai 1992 pînă la 27 iunie 1992; de la 4 iulie 1992 pînă la 25 iulie 1992 și de la 1 august 1992 pînă la 18 aprilie 2008, perioadă în care a activat în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, vechimea în muncă în această perioadă constituint 32 ani, 11 luni, 28 zile;

- de la 1 mai 1992 până la 10 mai 1992; de la 27 iunie 1992 până la 4 iulie 1992; de la 25 iulie 1992 până la 1 august 1992 perioadă care conform ordinului nr. 42 din 5 aprilie 1994 a comisarului SRP Hîncești a participat la acțiunile militare pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova, vechimea în serviciu consituind conform Hotărârii Guvernului nr. 520 din 5 august 1992: 02 luni și 6 zile;
- de la 29 aprilie 1990 până la 27 ianuarie 1992 când a îndeplinit serviciul în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, vechimea calendaristică consituind 1 an, 08 luni, 28 zile;
- de la 25 noiembrie 1987 până la 17 noiembrie 1989, perioadă serviciului militar care conform Livretului militar din 20 octombrie 1987 a consituit 1 an, 11 luni, 22 zile,

însă prin refuzul nr. P-755/19 din 16 aprilie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale i-a respins în satisfacerea cererii sale pe motiv că termenul de contestare al actului administrativ individual emis de Ministerul Afacerilor de Interne a expirat la data de 24 aprilie 2009.

Considerând că prin refuzul nr. P-755/19 din 16 aprilie 2019 a Casei Naționale de Asigurări Sociale îi este lezat dreptul la proprietate consfințit în art. 1 din Protocolul nr. 1, art. 46 din Constituția Republicii Moldova, precum și dreptul la asistență și protecție socială garantat de art. 47 al Constituției RM, reclamantul Leonid Pruteanu s-a adresat instanței de judecată cu prezenta cerere de apărare a drepturilor pretins încălcate, solcitând recunoașterea ca ilegală și anularea refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale din 16 aprilie 2019 nr. P-755/19 privind refuzul recalculării vechimii în muncă și a pensiei; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i efectueze recalcularea vechii în muncă și a pensiei cu includerea în vechimea în serviciu pentru stabilirea pensiei a avantajelor două luni vechime pentru o lună de serviciu, pentru perioada efectuării serviciului ca polițist al Izolatorului de detenție provizorie al Comisariatului de Poliție Hîncești de la 27 ianuarie 1992 pînă la 1 mai 1992; de la 10 mai 1992 pînă la 27 iunie 1992; de la 4 iulie 1992 până la 25 iulie 1992; de la 1 august 1992 până la 18 aprilie 2008.

Prin hotărârea din 31 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Pruteanu a fost admisă, fiind anulat în tot refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. P-755/19 din 16 aprilie 2019. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i recalculeze cuantumul pensiei de care beneficiază Leonid Pruteanu, luându-se în considerare confirmarea/certificatul Inspectoratului de Poliție Hîncești nr.68 din 24 aprilie 2018 și achitarea diferenței începând cu 18 aprilie 2008.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 11 februarie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel nemotivat, care ulterior la 4 martie 2020 a fost completat cu motivare, solcitând casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 16 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 31 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe de admitere integrală a acțiunii, or, reclamantului – intimat din start i-a fost calculată pensia în mod eronat, pentru o vechime în muncă calculată fără avantaje, deși acesta beneficia de dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje încă la momentul stabilirii pensiei din 18 aprilie 2008.

La fel, instanțele de judecată au mai reținut că, în cauză se atestă situația în care reclamantului la momentul pensionării i-a fost calculată eronat vechimea în muncă, iar drept urmare, eronat i-a fost stabilit cuantumul pensiei și până la moment, acesta a primit pensia diminuată cu suma neachitată la timp din vina organului care la momentul pensionării deținea competența de calculare a vechimii în muncă și stabilire a pensiei.

Prin urmare, suma pensiei neprimite de reclamant din motivul calculării eronate a vechimii în muncă, urmează a-i fi recalculată și achitată ultimului fără limită de timp, având la bază confirmarea nr.68 din 24 aprilie 2018 eliberată de Inspectoratul de Poliție Hîncești. Or, Leonid Pruteanu nu a primit pensia cuvenită din vina organului care i-a stabilit-o, iar neachitarea acesteia în momentul depistării erorii, ar constitui o lipsire nejustificată a ultimului de valoarea patrimonială care i se cuvine în baza legii.

Reieșind din faptul că în cadrul judecării cauzei s-a constatat că Casa Națională de Asigurări Sociale neîntemeiat a refuzat reclamantului recalcularea pensiei neplătite din vina organului care inițial i-a calculat eronat vechimea în muncă, instanțele de judecată au conchis de a admite acțiunea în această parte, declarând ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale în examinarea cererii prelabile privind recalcularea pensiei reclamantului.

La fel, instanțele ierarhic inferioare au relevat că anume Casa Națională de Asigurări Sociale este organul abilitat prin lege cu competență de recalculare a pensiei colaboratorilor organelor afacerilor interne. Aceasta deoarece începând cu 1 ianuarie 2017, Casa Națională de Asigurări Sociale a preluat atribuțiile de stabilire și plată a pensiilor persoanelor din trupele organelor afacerilor interne, fiind astfel, instituția abilitată cu competența de achitare a pensiilor și alocațiilor lunare persoanelor, din trupele organelor afacerilor interne.

Respectiv, anume din acest considerent în speță s-a dispus obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a efectua recalcularea cuantumului pensiei lui Leonid Pruteanu începând cu 18 aprilie 2008, luându-se în considerare confirmarea/certificatul Inspectoratului de Poliție Hîncești nr.68 din 24 aprilie 2018 și achitarea diferenței.

Având în vedere cele menționate, instanța de apel nu a reținut argumentele apelantei Casa Națională de Asigurări Sociale, deoarece aceasta interpretează eronat normele de drept și situația de fapt, pe când concluzia primei instanțe este rezultatul unei interpretări corecte a normelor de drept material cu aprecierea juridică cuvenită a probelor, din care considerent soluția instanței de fond referitoare la admiterea integrală a acțiunii este legală și întemeiată.

Invocând ilegalitatea deciziei enunțate, la data de 28 septembrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a contestat-o cu recurs nemotivat, care ulterior la 17 octombrie 2020 a fost completat cu motivare, solicitând admiterea recursului,

casarea integrală a actului judecătoresc ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei decizii noi, de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în referința asupra cererii de chemare în judecată și în cererea de apel motivată anexate la dosar, suplimentar invocându-se că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și anume pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1004. Or, perioadele de activitate în cadrul subdiviziunilor de pază, escortare și detinere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de detenție provizorie, nu poate fi raportată la prevederile pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr.78/1994, deci, nu există nici temei de satisfacere a cerințelor intimatului.

În concluzie a invocat că atât instanța de fond cât și instanța de apel s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de admitere a acțiunii.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că atât recursul nemotivat depus la data de 28 septembrie 2020 (f.d.112) cât și motivarea acestuia depusă la data de 17 octombrie 2020 (f.d.116) sunt în termen, dat fiind faptul că decizia instanței de apel a fost adoptată la data de 16 septembrie 2020 (f.d.96) și recepționată de recurentă la data de 24 septembrie 2020 (f.d.110).

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de

drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh